
Recursos

Videografía, bibliografía

Videografia i bibliografia

Videografia disponible als Centres de Recursos Pedagògics

Títol: Educació audiovisual III , 01 L'art de l'animador

Edició: Serveis de cultura popular. 1996

Etape: Secundària

Durada: 24'

Resum: Reportatge sobre l'obra i el procés de creació de tres artistes animadors.

Títol: Truc, el truc: 01. Trucats de rodatge

Edició: Serveis de cultura popular. 1992

Etape: Secundària

Durada: 14' 00"

Resum: En Truc ens explicarà els trucats i ens mostrarà parts de seqüències de films on se n'utilitzen. Els trucats han estat classificats per gèneres i es presenten en el vídeo en l'ordre següent: Maquillatge, Decoració, Efectes atmosfèrics, Pirotecnia, Maquetes i Dobles d'acció.

Títol: Truc, el truc: 02. Sobreimpressions

Edició: Serveis de cultura popular. 1992

Etape: Secundària

Durada: 13' 00"

Resum: En Truc ens explicarà els trucats i ens mostrarà parts de seqüències de films on se n'utilitzen. Els trucats han estat classificats per gèneres i es presenten en el vídeo en l'ordre següent: Sobreimpressions, Animació, Muntatge.

Títol: Truc, el truc: 03. Edició i sonorització

Edició: Serveis de cultura popular. 1992

Etape: Secundària

Durada: 14' 00"

Resum: En Truc ens explicarà els trucats i ens mostrarà parts de seqüències de films on se n'utilitzen. Els trucats han estat classificats per gèneres i es presenten en el vídeo en l'ordre següent: Sonorització, Doblatge en estudi, Doblatge de films estrangers.

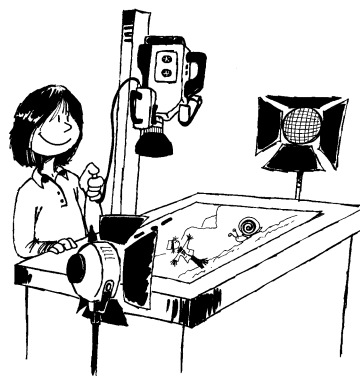
Títol: Els audiovisuals a l'aula:
La màgia de les imatges en moviment. Trucs i animació

Edició: Departament d'Ensenyament. 1997

Etapas: Formació del professorat

Durada: 27' 30"

Resum: Es tracta d'un vídeo adreçat als professors i als alumnes d'ESO. En aquest vídeo mostrem, en primer lloc, per què veiem imatges en moviment i quins són els principis que ho fan possible. Després veiem com podem ensenyar als alumnes a produir imatges en moviment, començant per l'elaboració de joguines òptiques. La màgia de les imatges en moviment es concreta en la realització de trucs molt senzills i d'efectes d'animació d'objectes, ninots en plastilina i animació amb persones.

Títol: Els pioners del cinema: Mèliès:
1. La conquesta del Pol Nord (1912)
2. Viatge a la lluna (1902)
3. L'eclipsi (1907)

Edició: Departament d'Ensenyament. 1995

Etapas: Secundària

Durada: 27' 30"

Resum: Recull d'alguns dels curtmetratges dels primers inventors i cineastes de la història del cinema.

Títol: 100 anys projectant cinema (1895-1995)

Edició: Departament d'Ensenyament. 1993

Etapas: Secundària

Durada: 21' 00"

Resum: Història i evolució tecnològica dels diversos sistemes de projecció d'imatges en moviment, des de les ombres xineses fins a les pantalles gegants actuals.

Títol: Història del cinema d'animació (1908-1995)

Edició: Departament d'Ensenyament. 1996

Etapas: Secundària

Durada: 30 ' 00"

Resum: Recull d'alguns films d'animació al llarg de la història del cinema.

Títol: Cinema d'animació Eslovac. Pat i Mat. Ara va bé!.

Edició: Cinètic/Departament d'Ensenyament 1969

Etapas: Infantil i Primària

Durada: 30 ' 00"

Resum: Pat i Mat són dos amics molt enginyosos; saben inventar i treure profit de tot, per bé que de vegades les solucions inventades són una mica complicades!. Animació de ninots.

Pel·lícules

Els patins: En Pat i Mat fan neteja de la cabana on guarden els trastos i descobren uns patins.

La poma: Com collir la poma que és dalt de tot.

La ceràmica: Després de rentar la vaixel·la, tenen la mala sort de trencar totes les peces. Només cal una mica de fang, una mica de traça i imaginació per fabricar una magnífica vaixel·la de fang.

El partit de futbol: Mentre miren un partit de futbol el televisor s'espantia; caldrà veure com s'ho enginyaran per arreglar-lo

Títol: Cinema d'animació Eslovac

Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969

Etapas: Infantil i Primària

Durada: 30 ' 00"

Resum:

El gos i els pardals, 1969. 8' Realitzador: Milan Petovsky. Animació i joguines de paper retallat.

Un caçador i el seu gos surten de cacera però... Qui gosa matar uns animalets tan bonics com els ocells?

La Dita a correus. 1967. 7' Blanc i negre Realitzador: Victor Kubal. Dibuix Animat

Dita és una nena molt espavilada i entremaliada. Un dia es perd i torna a casa, per correu, com si fos una carta.

Encara Millor! 1981. 7' Color. Realitzador: Vladimir Pikalík. Film de ninots animats.

En Pepet no sabia a que jugar. Després de provar-ne moltes la més maca és la primera un tros de fanal que sembla un manillar.

Sac de modista. 1988 10' Color Realitzador: Frantisek Jirasic. Film de ninots i objectes animats.

D'un vell sac d'un taller de costura surten moltes sorpreses.

Vola, vola i fem volar. 1988. 20'. Color. Realitzador: Frantisek Jurisic. Film de marionetes.

Uns nens descobren amb un plat uns éssers que els ensenyaran noves maneres de jugar i de conviure.

Títol: Cinema d'animació del Quebec: Frederic Back

Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969

Etapas: Infantil i Primària

Durada: 30 ' 00"

Cinema d'animació del Quebec

Frédéric Back Biografia

Neix a Alemanya el 1924. Del 1939 al 1945 assisteix a l'Escola de Belles Arts de Rennes, on se li concedeix el primer premi de final d'estudis. S'embarca cap al Canadà el 1948. Allà és professor a l'Escola de Montreal de Belles Arts. Amb la televisió ingressa al servei d'arts gràfiques, a Ràdio Canadà, on reparteix el seu temps entre il·lustracions, maquetes, dibuixos, efectes visuals i l'animació per a emissions educatives, musicals o científiques.

El 1959 un nou interès el porta a la recerca de procediments de pintura aplicada sobre vidre, i realitza vidrieres per a esglésies i edificis públics. El 1963 viatge a Europa a fi de perfeccionar-se en el camp del cinema d'animació i realitza la sèrie Quebec School Telecast, destinada a l'ensenyament del francès, als angloparlants. L'any 1968 s'instal·la al Quebec on treballa definitivament als estudis d'animació de Ràdio Canadà.

Frédéric Back, ecologista fervent, manté una perfecta coherència entre la seva vida personal, els seus principis i el seu art. Gairebé totes les seves pel·lícules fustiguen la violència feta a la natura, el deteriorament generalitzat de l'univers i la cursa desenfrenada pels armaments. Malgrat la duresa

dels seus temes, les seves pel·lícules són plenes de poesia i d'optimisme, al frescor i l'energia que se'n desprèn esmorteixen les cruels veritats. Per aquest valors, el 1991, li és concedit el premi Albert Terrier.

Les pel·lícules

Nivells: Educació Infantil i primària

Abracadabra. 1970 (color) 9'

Un mag ha robat el sol, la terra ha quedat a les fosques i els homes estan desesperats. Una nena va a la seva recerca. Pel camí, troba altres nens de diferents continents que l'acompanyen. Junts alliberaran el sol.

La creació dels ocells 1973 (color) 10'

Llegenda dels indis Mimac. Al país d'Acàdia els petits indis jugaven contents. Un dia, el Lop Bramador i l'Ós Blanc es posen a bufar amb fúria. Una nena demana al Déu Protector dels Mimac que els ajudi. Aquest fa aparèixer el sol, que allunya el llop i l'ós i fa reviure les fulles mortes i les transforma en ocells.

Il·lusió? 1974 (color) 12'

Uns nens juguen i treballen en contacte amb la natura, voltats d'animals amics. De lluny sona una música i un home estrany apareix: és un mag capaç de transformar tot el que toca. Així, de cop i volta, l'esplèndid poblat es converteix en una tenebrosa ciutat. Els nens, tristos i enfadats, fan marxar ben lluny el mag i el sol torna a brillar.

Tractada. 1977 (color) 10'

El dia de la festa de la ciutat, se celebra una gran desfilada de carrosses pel carrer principal, on tothom vol exhibir-se i presumir. Hi ha tanta gent, que un nen i el seu gos no poden veure res. De sobte, quan acaba la festa... la imaginació del nen crea una desfilada al seu gust, plena d'amor i de tendresa.

Nivells: cicle superior de Primària

Inpon a la conquesta del foc. 1971 (color) 10'

Llegenda índia que explica com els homes i els animals, per acabar amb el fred, decidiren anar a la conquesta del foc que posseïa Inon, el Déu del Tro.

Sense res. 1978 (color) 10'

Amb la seva bellesa nua els primers homes no estan contents, envegen el pelatge dels animals. Cacenen, pesquen... es cobreixen de pells i plomes, però així, de mica en mica van quedant sols.

Crac! 1981 (color) 15'

La història del Quebec explicada a través del destí d'un balancí. L'art i la música són presents en l'alegria de viure.

Títol: Cinema d'animació Txec (I)

Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969

Etapa: Infantil i Primària

Durada: 30 ' 00"

Resum: Col·lecció de films d'animació de l'artista txeca Hermínia Tyrlova. Obres molt adients per treballar diferents tècniques d'animació.

Les pel·lícules

El bressol

Una nena està ajaguda al seu bressol mentre la mare renta la roba. De sobte la nena comença a plorar i, aleshores, la mare li apropa un nin de fusta perquè es distregui. Inesperadament, el ninot pren vida i comença a jugar per l'habitació, amb gran alegria de la nena.

Tècnica: mixta, animació ninots i actors.

La bola de vidre

Una meravellosa bola de vidre és motiu de conflicte entre diversos animals que intenten posseir-la. Així és com en pocs moments passa per diferents amos: del gat al gos, del gos al lleó, del lleó al mico, del mico al cocodril..., fins que, finalment, torna al seu primer propietari, el gat.

Tècnica: animació plana d'objectes

La canço del bressol

Un nadó es distreu amb el vol d'un ocell. Tot és alegria fins que l'ocell és atacat i comença l'aventura.

Tècnica: animació plana d'objectes

El conte del fil

En un estenedor, a l'aire lliure, hi veiem una roba estesa molt especial: un davantal, uns pantalons texans i un pijama de nadó. Mentrestant, a prop, un espantaocells els observa des d'un camp de cols. Aleshores comencen les aventures i desventures d'uns pantalons texans una mica entremaliats.

Tècnica: animació d'objectes.

Títol: Cinema d'animació Txec (II)

Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969

Etape: Infantil, Primària i Secundària

Durada: 30 ' 00"

Resum: Col·lecció de films d'animació de l'artista txeca Hermínia Tyrlova. Obres molt adients per treballar diferents tècniques d'animació.

Pel·lícules:

L'estel de Betlem

Evocació del naixement de Jesús i de l'adoració a Betlem. L'estel de Betlem produeix efectes màgics.

Tècnica: animació d'objectes

La revolta de les joguines

Un artesà dedicat a la fabricació de joguines està molt entretingut construint una joguina molt especial, es tracta d'un petit Hitler, del qual fa burla. Però, de sobte, un policia de la Gestapo truca a la porta. L'Artesà amaga ràpidament el ninot i surt per la finestra. Aleshores el policia entra al taller i comença a regirar-ho tot, clavant puntades de peu a totes les joguines que troba al seu pas. Però... es prepara una revolta!

Tècnica: mixta, animació ninots i actors

El conte de la llana

Les trifulgues d'una nena que es passeja amb una bola de llana per un paisatge desèrtic, sota l'amenaça d'un sol implacable. La bola de llana es transforma per trobar solucions als problemes que es van plantejant: calor, manca d'aigua, etc.

Tècnica: animació plana d'objectes

El nus al mocador

L'aixeta del lavabo degota sense parar. El protagonista de la història rep l'encàrrec d'avisar el llauner, però se'n va a jugar i oblida absolutament l'encàrrec. El seu mocador nuat se li escapa de la butxaca i comença una aventura divertida. Mentrestant, l'aixeta va degotant.

Tècnica: mixta animació ninots i actors

Títol: Cinema d'animació de Letònia
Sèrie: Munk i Lemmy" (I)
Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969
Etapa: Infantil i Primària
Durada: 30 ' 00"

Resum: Col·lecció de films d'animació de Letònia. Sèrie d'animació centrada en els personatges "Munk y Lemmy" dos animals fantàstics creats pels propis animadors, que conjuntament amb els seus amics es troben en situacions curioses que hauran de solventar.

Les pel·lícules

El matí dels animals

La Brigada de Salvament està integrada per tres simpàtics personatges-en Pau, en Pep i en Pol-que després d'haver perdut la seva feina al teatre de l'òpera, han format un equip de socors disposat a enfrontar-se a tot tipus de situacions delicades. Veiem com comença la seva història.

Les pel·lícules

A volar!

Munk i Lemmy veuen el seu amic tigreconill força desesperat, perquè la fruita que tant li agrada és a dalt de tot d'un arbre i no sap com enfilar-s'hi, quan això és tant fàcil per un ocell.

La cua

Mentre Munk i Lemmy dormen a la vora del llac, un animalet ha perdut la seva cua. És a la boca del cocodril! Qui l'hi ha posat? Qui li treurà?

Les banyes

Lemmy és tan menut que tots es veuen amb cor d'espantar-lo. Unes banyes de cèrvol dalt del seu cap li donen aspecte de valent i forçut, i ara és ell qui espanta els altres amb aires de HingKong. Fins que apareix un cèrvol de debò.

L'avellana

Lluny del seu entorn fèrtil habitual, Munk i Lemmy tenen gana. Uns pinyonets...una avellana! Difícil de trencar però no impossible per al rinoceront. Al final, no calia tant d'esforç.

Títol: CINEMA D'ANIMACIÓ DE LETÒNIA
Sèrie: Munk i Lemmy" (I)
Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969
Etapa: Infantil i Primària
Durada: 30 ' 00"

Resum: Col·lecció de films d'animació de Letònia. Sèrie d'animació centrada en el personatges "Munk y Lemmy" dos animals fantàstics creats pels propis animadors, que conjuntament amb els seus amics es troben en situacions curioses que hauran de solventar.

Les pel·lícules

La mama

Tigreconill ja està tip, no vol menjar més pastanagues i s'escapa. S'amaga a l'interior d'un tronc. Perseguint-lo, la seva mare queda atrapada en un forat de l'arbre. Per sort, en Munk i en Lemmy han estat a l'aguait de tot i els hi donaran un cop de mà.

El rosegador

El rosegador és un animal que tot ho rosega amb les seves dents. Fins i tot és capaç de destruir un niu d'ocells fet amb palets de fusta. Per sort, en Munk i en Lemmy col·laboraran a reconstruir el niu.

L'empipador

El rinoceront

Títol: CINEMA D'ANIMACIÓ DE LETÒNIA
Sèrie: "La Brigada de Salvament"
Edició: CINÈTIC/Departament d'Ensenyament 1969
Etapa: Infantil i Primària
Durada: 30 ' 00"

Resum: La Brigada de Salvament està integrada per tres simpàtics personatges-en Pau, en Pep i en Pol-que després d'haver perdut la seva feina al teatre de l'òpera, han format un equip de socors disposat a enfrontar-se a tot tipus de situacions delicades

Les pel·lícules

L'opera

La Brigada de Salvament està integrada per tres simpàtics personatges-en Pau, en Pep i en Pol-que després d'haver perdut la seva feina al teatre de l'òpera, han format un equip de socors disposat a enfrontar-se a tot tipus de situacions delicades

La nena que no vol menjar

Es tracta d'una nena bastant mimadeta que no vol menjar de cap manera allò que la seva mare li ha preparat per dinar. La Brigada de Salvament farà les mil i una perquè mengi.

El cotxe nou

Un matí, un home s'afaita, es renta la cara i surt al carrer. Espera l'arribada del cotxe nou que acaba de comprar i està molt content. De sobte tot canvia: el cotxe no s'engega. La Brigada de Salvament intentarà solucionar aquesta...avaria?

El niu

En aquella casa hi havia un jardí sense arbres i sense ocells, fins el dia en què en Tonet construeix un niu, truca la Brigada de Salvament perquè l'ajudi a instal·lar-lo al lloc més adequat perquè els ocells puguin niar.

La cola

El pintor ho té tot a punt per pintar un quadre a l'oli. Però la tela es desenganxa del bastidor. Tranquils, hi ha cola i, en un tres i no res, el pintor, la tela el bastidor, els tubs, els pinzells, la brotxa, el pot, la cadira...tot d'una sola peça SOS! La Brigada en acció! Resultat: una obra d'art.

Adreces d'interès

BIBLIOTECA DE CINEMA DELMIRO DE CARALT

Rbla.Catalunya 81, pral.

Barcelona

Tel. 93 215 10 69

Llibres, fotos, pel·lícules i documentals de cinema en vídeo.

BIBLIOTECA DE LA FILMOTECA

Diputació 279

Barcelona

Tel. 93 488 10 38

Llibres, fotos, pel·lícules i documentals de cinema en vídeo.

DRAC MÀGIC

València 248 pral.

Barcelona

Tel. 93 216 00 04

Servei de Cinema a l'escola. Biblioteca de cinema.

FEDERACIÓ CATALANA DE CINE-CLUBS

Via Augusta 120 pral.

Barcelona

Tel. 93 421 17 26

Lloguer de pel·lícules. Exposicions i xerrades.

MUSEU DEL CINEMA-COL.LECCIÓ TOMÀS MALLOL

Sèquia 1. 17001

Girona

Tel. 972 41 27 77

Adreces d'interès a Internet

<http://www.awn.com/>

La revista més important sobre animació on hi trobareu un munt de seccions sobre animadors, films...

http://harrison.upf.es/cat/sala_hal/butllet7.html

Pàgina sobre els Pioners de l'animació editada per l'Institut de l'Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra, dins el cicle la Sala Hall.

<http://asifa.hivolda.no/>

ASIFA Associació Internacional d'Animadors.

<http://easyweb.easynet.co.uk/~s-herbert/ProjectionBox.htm>

Les joguines òptiques i diferents enginys de projecció d'imatges en moviment.

<http://www.cartooncorner.com/>

Pàgina dedicada als nens i l'animació amb recursos, jocs, com fer dibuixos...

Bibliografia

HALAS, John i MANVEL, Roger. *La tècnica de los dibujos animados.* Barcelona. Ed. Omega, 1980.

PERISIC, Zoran. *Los dibujos animados.* Barcelona. Ed. Omega, 1979.

Varios autores Secretos del cine. Barcelona. Arte Ediciones B grupo Zeta.

BENDAZZI, Giannalberto. *Le film d'animation.* Grenoble. La Pensee Sauvage/jica, 1985.

CHAILLEY, Magut. *Le dessin animé à l'école.* Paris. Ed. Retz, 1987.